

traktatfæste en ret for Europa-Parlamentet til at opfordre Kommissionen til at fremlægge forslag.

4) Europa-Parlamentet får styrket sine kontrolbeføjelser over for Kommissionen. Dels ved, at Parlamentet skal høres, inden den nye formand for Kommissionen udnævnes, og den samlede Kommission skal godkendes af Parlamentet. Dels ved en yderligere adgang for Europa-Parlamentet til at nedsætte særlige undersøgelsesudvalg.

5) Under forhandlingerne om Maastricht-Traktaten blev emnet større åbenhed bragt op bl.a. fra dansk side. Som et resultat heraf var der bl.a. enighed om, at Kommissionen senest i 1993 skal forelægge Rådet en rapport med anbefalinger om øget adgang for offentligheden til oplysninger, som institutionerne råder over.

Formandskabets konklusioner fra mødet i Edinburgh i Det Europæiske råd åbner mulighed for at gøre EF-rådsmøder åbne. I første omgang er der tale om regler, der kan skitses på følgende måde. EF's formandskab kan beslutte at en debat i Rådet om arbejdsprogrammer skal ske i åbenhed. For konkrete forslag kræver åbenhed enstemmighed i Rådet.

Iøvrigt er der allerede igangsat et arbejde med henblik på større gennemsigtighed i EF's beslutningsproces, bl.a. gennem lettere tilgængelige oplysninger om EF-retsakter samt bedre orientering af massemediernes.

På mødet i Birmingham den 16. oktober 1992 i Det Europæiske råd blev det besluttet at Kommissionen i begyndelsen af 1993 skal fremlægge en redegørelse for større åbenhed i EF-forvaltningen.

6) Som egentlig nydannelse indføres en ombudsmandsinstitution svarende til den danske model. Den skal kunne behandle klager over fejl og forsømmelser, som måtte være foretaget af Fællesskabets institutioner.

7) Der oprettes et Regionsudvalg med i alt 189 medlemmer for regionale og lokale myndigheder. Der forudses ni danske medlemmer. Regionsudvalget skal på en række fastlagte områder høres af Rådet eller Kommissionen, forinden der træffes beslutning. Udvalget kan også udtale sig på eget initiativ.

8) Maastricht-Traktaten indfører begrebet unionsborger. Det giver borgere i medlemslandene visse rettigheder. De vigtigste er valgret og valgbarhed til kommunalvalg og Europa-Parlamentet.

Rådet skal med enstemmighed træffe afgørelse om de nærmere bestemmelser for valgret og valgbarhed ved kommunale valg samt valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet. I Danmark findes allerede regler om valgret og valgbarhed for udlændinge ved kommunale valg.

Traktatens afsnit om unionsborgerskab indeholder ikke yderligere rettigheder vedrørende opholdsret og adgang til sociale ordninger, end hvad der følger af allerede foreliggende EF-ret.

Med hensyn til rettigheder om frit ophold i medlemslandenes områder siges det, at det sker med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i Traktaten og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.

De nye regler om unionsborgerskab indebærer ingen rettigheder af social karakter.

I Edinburgh-aftalen findes dels et særskilt afsnit dels en dansk erklæring som de øvrige elleve medlemslande tager til efterretning om forholdet mellem unionsborgerskab og statsborgerskab. Det fremgår heraf, at der er tale om to helt forskellige ting som intet har med hinanden at gøre. Danmark er således ikke af Maastricht-Traktatens bestemmelser om unionsborgerskab forpligtet til at indrømme andre landes statsborgere, herunder statsborgere fra andre EF-lande rettigheder, som tilkommer danske statsborgere i kraft af statsborgerskabet.

Med hensyn til eventuel senere tilføjelse af yderligere rettigheder til unionsborgere, har de øvrige medlemslande i Edinburgh-aftalen taget til efterretning, at det i Danmark kan kræve vedtagelse af et lovforslag med 5/6 dels flertal eller en folkeafstemning.

Regler, som får virkning senere

De generelle beslutninger, der får virkning på et senere tidspunkt, og som alt- overvejende hovedregel kræver vedtagelse med enstemmighed af medlemslandene, drejer sig om Den Økonomiske og Monetære Unions tredje fase, de forvarspolitiske afsnit af udenrigs- og sikkerhedspolitik samt udmøntning i konkrete beslutninger på området vedrørende retlige og indre anliggender.

A. Den Økonomiske og Monetære Union

Den Økonomiske og Monetære Union forudses gennemført i løbet af tre faser. Første fase pågår på indværende tidspunkt. Den skal resultere i det indre markeds gennemførelse, frie kapitalbevægelser og alle medlemslandenes deltagelse i samarbejdet om valutakurser. Den udløber ved udgangen af 1993.

Fra Maastricht-Traktatens ikrafttræden fastfryses sammensætningen af regningsenheden for det europæiske monetære samarbejde (ECU). ECU'en er sammensat af fastlagte mængder af hvert medlemslands valuta. Disse mængder er hidtil blevet ændret fra tid til anden. Efter Maastricht-Traktatens ikrafttræden vil dette ikke længere være tilfældet.